

LA SUCURSAL A DÉNIA DE LA COOPERATIVA WHOLESALE SL DE MANCHESTER DURANT EL PERÍODE D'ENTREGUERRES: INVENTARI DEL FONS DOCUMENTAL D'UNA EMPRESA D'EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES. ¹

Rosa Seser Pérez

Arxiu Municipal de Dénia

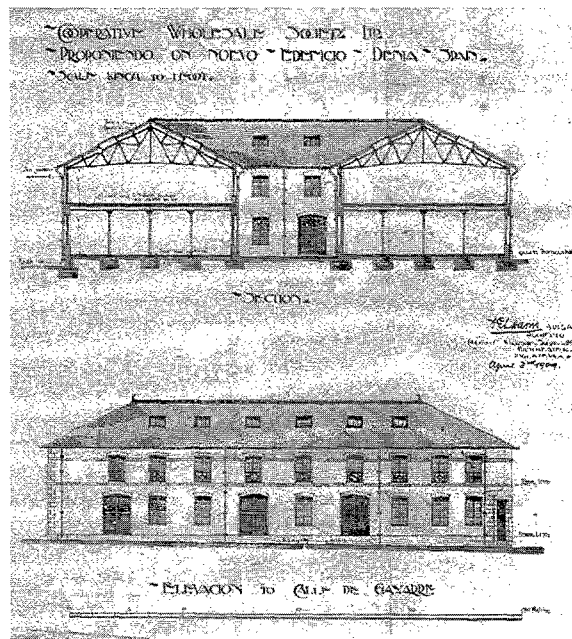
El fons documental de la sucursal a Dénia de la Cooperativa Wholesale SL de Manchester, es troba depositat a l'Arxiu Municipal de Dénia des del 1982, quan s'iniciaren les obres a l'antic magatzem de l'empresa, conegut popularment com el magatzem dels anglesos ². Aquestes circumstàncies i el fet de tractar-se d'una documentació abandonada, en pèssimes condicions, produïren un complet desordre dels documents, i esborraren els signes de qualsevol classificació anterior per part de l'empresa. Es tracta per tant, del fons documental d'un arxiu d'empresa, de caràcter privat, la cessió del qual a un arxiu públic, en circumstàncies normals, és difícil d'aconseguir, sent el més freqüent la seua destrucció per l'empresa productora.

L'arxiu de la Cooperativa Wholesale SL a Dénia es va crear des de principis del segle XX, però, llevat dels llibres comptables que passaren a l'empresa central, els documents més antics degueren ser periòdicament destruïts a la sucursal per qüestions d'espai i de pèrdua de vigència. La documentació conservada, escrita majoritàriament en anglés, comprén cronològicament des de mitjans dels anys vint, fins al començament de la Guerra Civil Espanyola, encara que apareixen aïlladament documents corresponents a dates anteriors i posteriors. Es tracta a la fi, d'un fons documental de curt desenvolupament cronològic, però prou complet, que ens ha permés, aplicant criteris orgànics i funcionals, establir un quadre de classificació que estructura els diversos tipus documentals generats per la Cooperativa Wholesale SL en el transcurs de les seues activitats econòmiques.

La Cooperativa Wholesale SL, amb seu a Manchester, va començar les seues activitats comercials l'any 1864, encara que amb un altre nom, el

1. Aquest treball, amb l'estudi introductorí més reduït, ha estat publicat en "Homenaje a Pilar Faus y Amparo Pérez", València: Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, 1995. (Papers i Documents; 11).

2. Agraesc la col·laboració de D. José Ivars Ferrer, antic empleat de la Wholesale SL a Dénia, per les seues aclaracions sobre les pràctiques de l'empresa.

de “North of England Cooperative Society Limited”, que canviaria el 1872 pel de “Cooperativa Wholesale Society Limited” (Cooperativa de Venda a l’Engròs SL)

La CWS, concebuda des del principi com a societat cooperativa, es va centrar en atendre la demanda dels productes bàsics manufacturats que requeria la naixent classe treballadora; així es dedicà a la fabricació d’una ampla gamma de productes: botes, teixits, mobles, sabó, farina, galetes, melmelada, productes químics, tabac, etc. La utilització de les millors tècniques i la demanda assegurada de les seues manufactures la convertirà en una sòlida empresa amb una estratègia econòmica d’absorció d’altres competidores i d’expansió continuada en cerca de nous productes. Amb tres seus destacades -Manchester, Londres i Newcastle-, la multiplicació de sucursals i de magatzems la convertirà en una empresa multinacional de producció i de comercialització de manufactures que ells serviran directament, tant a empreses distribuïdores com a tendes de venda al detall.

La següent relació de dades significatives (fins a l’any 1914), ens donen una idea de les veritables dimensions de la CWS i del paper del magatzem a Dénia en un univers de sucursals i de depòsits ³:

1866. S’obri el primer depòsit de l’empresa a Tipperary (Irlanda) dedicat a la producció de mantega.

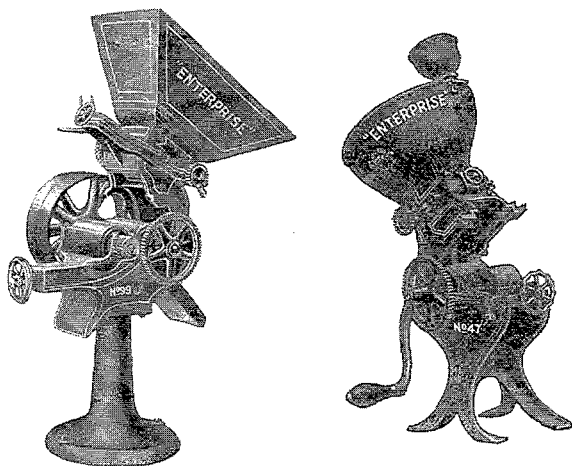
1867. S’estableix la seu central al carrer Balloon de Manchester.

3. BIRCHALL, Johnston, Co-op: The people’s business, Manchester University Press, 1994.

- 1872. Comença la venda de botes a la sucursal de Newcastle.
- 1873. S'obri la fàbrica de botes de Leicester.
- 1874. S'inicia l'activitat a la sucursal de Londres.
- 1875. S'obri la sucursal de Liverpool.
- 1876. S'estableix el primer dipòsit ultramarí a Nova York.
- 1879. Depòsit de Rouen (França), realitzant-se el transport amb dues embarcacions de la pròpia empresa.
- 1881. S'obri el depòsit de Copenhaguen.
- 1882. El departament dedicat al te inicia el comerç directe amb l'Orient.
- 1884. S'obrin sucursals a Hamburg i Bristol.
- 1887. S'inicia la fabricació de teles i la producció de cacau i xocolate.
- 1891-92. S'obrin sucursals a Cardiff i Leicester i un depòsit a Dinamarca.
- 1894. S'obri el depòsit de Montreal (Canadà); s'inicia la fabricació de sabó.
- 1895. S'obri el depòsit de Göteborg (Suècia).
- 1896. S'estableix la CWS a Dénia, en el carrer Temple de Sant Telm.
- 1897. S'obri un depòsit a Sidney (Austràlia).
- 1898. Comença a funcionar el depòsit d'Odense a Dinamarca.
- 1900-01. Inicien les activitats les factories de producció de bacó a Dinamarca i Irlanda.
- 1914. S'estableix l'agència de compra de te a Ceilan.

La Cooperativa Wholesale, amb una política continuada d'obertura i de tancament de noves factories per tal d'obtindre els millors productes i a més bon preu, continua encara hui desenvolupant les seues variades activitats econòmiques, convertida en una gran empresa multinacional que conserva la seu central a Manchester.

El 1896, la CWS va obrir el primer depòsit de mercaderies a Dénia. Uns anys més tard, entre el 1909 i el 1910, la multinacional construí un gran magatzem -el magatzem dels anglesos-, edifici que encara perdura hui, a la plaça del Convent de Sant Antoni. El negoci estava controlat per mitjà d'un agent de l'empresa encarregat al principi de comprar i de comercialitzar la pansa del Marquesat de Dénia, anomenada "Valencia Raisins". La pansa, empaquetada prèviament al magatzem, es carregava al port de Dénia a les grans embarcacions mitjançant gavarres. Els productors locals entraven la

pansa carregada en carros pel carrer Pintor Victoria i eixien amb els diners a la mà. Aquesta pràctica habitual en les empreses del sector convertia la ciutat de Dénia, en la temporada pansera, en un centre d'animació, de joc i de festes, on, entre tavernes i bars de cambres, corrien els diners de la collita anual.

La decadència d'aquest comerç dugué progressivament a la introducció en el mercat de l'exportació d'altres productes agrícoles de la Marina que amb el temps aniran guanyant importància sobre la pansa ⁴: cebes i polpa d'albercoc, la qual es preparava i s'envasava; posteriorment s'enviava a Manchester per tal de refinar el producte i fer-ne melmelada. A més, la CWS, en contacte amb empreses i productors, exportava una gran quantitat de productes agrícoles de l'àrea mediterrània: ametlles de Mallorca, panses de sol de Màlaga, taronges de València, creïlles de Mataró, etc.

El magatzem de la Wholesale a Dénia s'inscrivé al Registre com a sucursal l'any 1925, i continuà amb les seues activitats comercials fins al començament de la Guerra Civil Espanyola, que va suposar una quasi total paralització dels negocis i l'evacuació d'Espanya dels súbdits britànics. Després de la guerra, es reprenen les transaccions, però diferents circumstàncies produeixen una decadència cada volta major, fins a mitjans dels anys seixanta, en què la Cooperativa Wholesale deixarà de tindre presència efectiva a Dénia. El magatzem de l'empresa romangué tancat fins a principis dels anys huitanta quan foren realitzades les obres de rehabilitació que tragueren a la llum la documentació que ací presentem.

4. Sobre aquesta activitat es pot consultar el treball de J. Costa Más "Producción y comercio de las pasas de Denia" en Actas del Primer Congreso de Historia del País Valenciano, València, 1976, vol.IV, pàgs.11-21.

Telephone No. "ROYAL 7221."

CO-OPERATIVE
LONDON BRANCH

WHOLESALE SOCIETY

99, LEMAN STREET, E.C.1.

INCORPORATED UNDER THE PROVISIONS OF THE INDUSTRIAL PROVIDENT SOCIETIES ACTS OF 1868 & 1875.

BUSINESS COMMENCED MARCH 14TH 1864.

Our Reference: G/S

Registered Office:

Telegraphic Address:

Wholesale. Add. London.

ALL LETTERS TO BE ADDRESSED TO THE SOCIETY AND NOT TO INDIVIDUALS.

Registered Office:

"Ballboon, St. Manchester."

London 31st March, 1927.

NO 1 DEPT Mr. G. Collins,
C.W.S. MANCHESTER.

- SUGAR
- DRIED FRUIT
- GREEN FRUIT
- CANNED GOODS
- FLOUR & GRAIN
- CEREALS
- RICE &...
- SUNDRIES
- BISCUITS
- PRESERVES
- TOBACCOS
- SOAP &...
- CANDLES
- TEA & COFFEE
- COCOA &...
- CHOCOLATE

Dear Mr. Collins,

Thanks for your letter of the 30th inst.

I am glad you will be present at the Green Fruit Buyers' Meeting.

I note your remarks with regard to packing at the Depot in Denia, and naturally conclude that you refer to Onions. I still think this business could be developed on a much larger scale, and I hope you will be prepared to give the Meeting some further information and some encouragement when the Meeting takes place.

I have just written to Mr. Mills, with regard to the sulphuring of Dried Fruit at the Depot, and suggesting that he has an interview with you on the subject, so that if we can come to any conclusion on the matter before the Meeting is held, it will give you an opportunity of making arrangements in readiness for the Season.

Yours truly, *W. Evans*

**L'ARXIU DE LA SUCURSAL A DÈNIA DE LA COOPERATIVA
WHOLESALE S.L. DE MANCHESTER: QUADRE DE
CLASSIFICACIÓ**

I. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE LA COOPERATIVA WHOLESALE, S.L.

- I.2. CONSTITUCIÓ I ACTIVITATS DE LA C.W.S.
- I.3. PARTICIPACIÓ EN ORGANITZACIONS EMPRESARIALS.
 - I.3.1. CÁMARA OFICIAL PASERA DE LEVANTE.
 - I.3.2. UNIÓN NACIONAL DE LA EXPORTACIÓN AGRÍCOLA.
 - I.3.3. UNIÓN COMERCIAL E INDUSTRIAL DE DÈNIA.
 - I.3.4. AGRUPACIÓN DE CONSERVEROS DE LAS PROVINCIAS DE ALICANTE, ALBACETE Y MURCIA.
- I.4. CORRESPONDÈNCIA.
 - I.4.1. COPIADORS DE CORRESPONDÈNCIA.
 - I.4.2. CORRESPONDÈNCIA INTERNA DE LA C.W.S.
 - I.4.3. CORRESPONDÈNCIA DE LA C.W.S. AMB DIVERSES ENTITATS.

II. ADMINISTRACIÓ ECONÒMICA DE LA COOPERATIVA WHOLESALE, S.L.

- II.1. FINANCES DE LA C.W.S.
 - II.1.1. MEMÒRIES I INFORMES FINANCERS.
- II.2. COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÈNIA.
 - II.2.1. LLIBRES DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÈNIA.
 - II.2.2. ESBORRANYS DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÈNIA.
 - II.2.3. BALANÇOS DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÈNIA.
 - II.2.4. DOCUMENTS DIVERSOS DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÈNIA.
 - II.2.5. CORRESPONDÈNCIA SOBRE COMPTABILITAT.
- II.3. IMPOSTOS I TAXES FISCALS APLICATS A LA C.W.S. A DÈNIA.
 - II.3.1. DOCUMENTS DIVERSOS SOBRE IMPOSTOS I TAXES FISCALS.
 - II.3.2. CORRESPONDÈNCIA.

III. RELACIONS LABORALS.

- III.1. RÈGIM INTERN DELS EMPLEATS DE LA C.W.S.
 - III.1.1. INFORMES SOBRE EL CALENDARI LABORAL.
 - III.1.2. CORRESPONDÈNCIA.

III.2. SALARIS.

III.2.1. TARIFES SALARIALS DE LA C.W.S.

III.2.2. REGISTRE DE PAGAMENTS DE SALARIS DE LA C.W.S.

III.2.3. REVISIONS SALARIALS DELS EMPLEATS DE LA C.W.S.

III.2.3.1. CORRESPONDÈNCIA.

III.3. ASSEGURANCES LABORALS OBLIGATÒRIES.

III.3.1. RELACIÓ D'EMPLEATS DE LA C.W.S. A DÉNIA.

III.3.2. ASSEGURANÇA DE MATERNITAT.

III.3.3. ASSEGURANÇA D'ENFERMETAT.

III.3.4. EMPRESES ASSEGUADORES.

III.3.5. PENSIONS.

III.3.5.1. PROJECTE PER AL PAGAMENT DE PENSIONS
ALS EMPLEATS.

III.3.5.2. CORRESPONDÈNCIA.

III.4. CONVENIS DE TREBALL.

III.4.1. BASES LABORALS.

III.5. CONFLICTIVITAT OBRERA.

III.5.1. BANS.

III.5.2. PAMFLETS.

III.5.3. CORRESPONDÈNCIA.

IV. EMMAGATZEMATGE I EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES.

IV.1. PROVEEDORS DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER A LA C.W.S.
A DÉNIA.

IV.1.1. CORRESPONDÈNCIA.

IV.2. EMMAGATZEMATGE I ENVASAMENT DE PRODUCTES
AGRÍCOLES PER A LA C.W.S. A DÉNIA

IV.2.1. TRACTAMENT DE LA PANSA.

IV.2.1.1. REGISTRE DE LA PANSA EMPAQUETADA PER
LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.1.2. CLASSIFICACIÓ DE LA PANSA PER LA C.W.S. A
DÉNIA.

IV.2.1.3. ANÀLISIS QUÍMICS DE LA PANSA PER A LA
SEUA EXPORTACIÓ.

IV.2.2. ENVASAMENT DE POLPA PER LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.3. MAQUINÀRIA I MATERIALS DE EMBALATGE DE LA
C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.3.1. MATERIALS EMMAGATZEMATGS.

IV.2.3.2. PROVEÏDORS DE MAQUINÀRIA.

IV.2.3.2.1. CORRESPONDÈNCIA.

IV.2.3.2.2. FULLETS I PLÀNOLS.

IV.2.3.3. PROVEÏDORS DE DIVERSOS MATERIALS.

IV.2.3.3.1. CORRESPONDÈNCIA.

IV.3. EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.3.1. NORMES PER A L'EXPORTACIÓ I LA IMPORTACIÓ DE PRODUCTES.

IV.3.2. MEMÒRIES SOBRE L'EXPORTACIÓ D'ARTICLES.

IV.3.3. ESTADÍSTICA D'EXPORTACIÓ DE PRODUCTES PER LA C.W.S.

IV.3.4. TRANSPORT DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.3.4.1. TARIFES DE TRANSPORT.

IV.3.4.2. SOL·LICITUDS D'EMBARCAMENT.

IV.3.4.3. CERTIFICATS D'EMBARCAMENT.

IV.3.4.4. CERTIFICATS D'ORIGEN DELS PRODUCTES EMBARCATS.

IV.3.4.5. CORRESPONDÈNCIA.

CATÀLEG DE L'ARXIU DE LA SUCURSAL A DÉNIA DE LA COOPERATIVA WHOLESALE S.L. DE MANCHESTER

I. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ DE LA COOPERATIVA WHOLESALE, S.L.

I.1. CONSTITUCIÓ I ACTIVITATS.

1926 Declaració de la constitució com a societat de la C.W.S. en Anglaterra. Sign. 1-1

1936 Informe sobre les activitats de la C.W.S. a Dénia. Sign. 1-2

I.2. PATRIMONI.

1930 Relació de les escriptures de propietat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 1-3

I.3. PARTICIPACIÓ EN ASSOCIACIONS EMPRESARIALS.

I.3.1. CÁMARA OFICIAL PASERA DE LEVANTE.

1927 Reglament de la "Cámara Oficial Pasera de Levante". Gaceta de Madrid, núm. 177. Sign. 1-4

1927 Memòria de les observacions exposades per l'"Agrupación de Exportadores de Pasa Valenciana al Proyecto de Reglamento para la Cámara Oficial Pasera de Levante". Sign. 1-5

[1927] "Indicaciones para el proyecto de Reglamento de la Cámara Oficial Pasera de Levante en Denia", per la "Federación de Sindicatos Agrícolas de La Marina". Sign. 1-6

1927 Anunci de la "Cámara Oficial Pasera de Levante" obrint el termini de presentació de sol.licituds per a exercir càrrecs en la societat. Sign. 1-7

I.3.2. UNIÓN NACIONAL DE LA EXPORTACIÓN AGRÍCOLA.

1930 Inscripció de la C.W.S. a Dénia en el "Registro de Exportadores" adherits a la "Unión Nacional de la Exportación Agrícola". Sign. 1-8

I.3.3. UNIÓN COMERCIAL Y INDUSTRIAL DE DENIA.

1931 Acta de la "Unión Comercial e Industrial" sobre el nomenament del seu representant en la "Delegación Regional Social". Sign. 1-10

[1933] Estatuts de la "Mutualidad de Seguros de Accidentes de Trabajo, Unión Comercial e Industrial de Denia". Sign. 1-9

I.3.4. AGRUPACIÓN DE CONSERVEROS DE LAS PROVINCIAS DE ALICANTE, ALBACETE Y MURCIA.

1928-30 Correspondència Sign. 1-11

I.4. CORRESPONDÈNCIA.

I.4.1. COPIADORS DE CORRESPONDÈNCIA.

1926-31 Llibre copiadador de correspondència de la C.W.S. a Dénia. Sign.1-12

1931-35 Llibre copiadador de correspondència de la C.W.S. a Dénia. Sign.1-13

1935-51 Llibre copiadador de correspondència de la C.W.S. a Dénia. Sign.1-14

I.4.2. CORRESPONDÈNCIA INTERNA DE LA COOPERATIVA WHOLESALE, S.L.

1918-29 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign.1-15

1930-32 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 2

1933 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 3-1

1934 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 4-1

1935 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 5-1

1936-37 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 3-2

1942 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 5-2

1947 Correspondència entre la C.W.S. i la seua sucursal a Dénia. Sign. 5-3

I.4.3. CORRESPONDÈNCIA ENTRE LA C.W.S. AMB DIVERSES ENTITATS.

1931-37 Correspondència de la C.W.S. amb l'Embaixada i el Consulat Britànic. Sign. 5-4

1942-47 Correspondència de la C.W.S. amb diverses entitats. Sign. 5-5

II. ADMINISTRACIÓ ECONÒMICA DE LA COOPERATIVA WHOLESALE, S.L.

II.1. FINANCES DE LA C.W.S.

II.1.1. MEMÒRIES I INFORMES FINANCERS.

1920	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-1
1923-24	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-2
1924	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-3
1925	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-4
1925-26	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-5
1927	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-6
1929	Informe del representant a Dénia de la C.W.S. sobre les accions, capital i beneficis de la societat en 1925-28. Sign. 6-7
1929	Informe financer de la C.W.S. amb beneficis, interessos i dividendes en l'any 1928. Sign. 6-8
1930	Memòria financera de la C.W.S. dels anys 1920-22. Sign. 6-9
1930	Memòria financera de la C.W.S. de l'any 1929. Sign. 6-10
1930	Informe de les finances de la C.W.S. en l'any 1929. Sign. 6-11
1931	Memòria financera de la C.W.S. de l'any 1930. Sign. 6-12
1931	Memòria financera de la C.W.S. en l'any 1930 i gener de 1931. Sign. 6-13
1932	Memòries financeres de la C.W.S. amb indicació de beneficis, títols i balanços per a la liquidació del "Timbre de Negociación" dels anys 1921 a 1931. Sign. 6-14
1933-34	Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-15
1934	Memòria financera de la C.W.S. en els anys 1933-34. Sign. 6-16
1934	Memòria financera de la C.W.S. en l'any 1934. Sign. 6-17
1934	Informes i estadístiques del Consejo de la C.W.S. sobre la situació econòmica global de la societat en els anys 1933-34. Sign. 6-18
1934	Informe del representant a Dénia de la C.W.S. sobre el valor de les accions durant els anys 1933-34. Sign. 6-19
1934	Informe financer presentat a la reunió trimestral del Consejo de la C.W.S. Sign. 6-20

- 1934 Memòria general de l'estat financer de les seccions de la C.W.S. Sign. 6-21
- 1934-35 Informe financer i balanç semestral de les activitats de la C.W.S. Sign. 6-22
- 1935 Memòria general de l'estat financer de les seccions de la C.W.S. Sign. 6-23
- 1935 Informe financer presentat a la reunió trimestral del Consejo de la C.W.S. Sign. 6-24
- 1935-36 Memòria general de l'estat financer de les seccions de la C.W.S. Sign. 6-25
- 1936 Informe financer presentat a la reunió trimestral del Consejo de la C.W.S. Sign. 6-26

II.2. COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÉNIA.

II.2.1. LLIBRES DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÉNIA.

- 1930-35 Llibre Major de comptabilitat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 7

II.2.2. ESBORRANYS DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÉNIA.

- 1929-30 Llibre esborrany de comptabilitat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 6-27
- 1929-30 Esborrany de comptabilitat de les despeses en compres de polpa i llanda per la C.W.S. a Dénia. Sign. 6-28
- 1931-32 Llibre esborrany de comptabilitat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 6-29
- [1933-34] Llibre esborrany de comptabilitat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 8-1
- 1934-35 Llibre esborrany de comptabilitat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 8-2

II.2.3. BALANÇOS DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÉNIA.

- 1930 Esborrany del balanç anual de comptabilitat de la C.W.S. a Dénia. Sign. 8-3
- 1932-39 Balanços econòmics de les activitats comercials de la C.W.S. a Dénia en les temporades del 1931 al 1938. Sign. 8-4
- 1934-35 Balanços dels pagaments i cobraments realitzats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 8-5

II.2.4. DOCUMENTS DIVERSOS DE COMPTABILITAT DE LA C.W.S. A DÉNIA.

- 1914-59 Albarans i justificants de pagament realitzats per la C.W.S. Dénia. Sign. 8-6
- 1923-27 Justificants de pagament d'impostos i arbitres de la C.W.S. a Dénia. Sign. 8-7
- 1925-37 Abonaments, xecs i girs bancaris remesos a la C.W.S. a Dénia per al desenvolupament de les seues transaccions comercials. Sign. 8-8
- 1932 Llibre copiador de les factures pagades per la C.W.S. a Dénia per la construcció i les instal.lacions del magatzem a Dénia. Sign. 8-9

II.2.5. CORRESPONDÈNCIA SOBRE COMPTABILITAT.

- 1924-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la Companyia Barton i Mayhew, comptables diplomats, de Madrid. Sign. 8-10
- 1931-50 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la Companyia Hijos de Juan Mas, d'Alacant. Sign. 9-1
- 1932-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'entitat bancària Le Credit Lyonnais. Sign. 9-2
- 1932-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la Companyia financera Strauss & Co., de Liverpool. Sign. 9-3
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa Merrifield, Ziegler & Co. en Liverpool i Manchester. Sign. 9-4
- 1933-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la Banca de Luis Jover, a Barcelona. Sign. 9-5
- 1934-37 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i el Banco de Vizcaya. Sign. 9-6

II.3. IMPOSTOS I TAXES FISCALS APLICATS A LA C.W.S. A DÉNIA.

II.3.1. DOCUMENTS DIVERSOS SOBRE IMPOSTOS I TAXES FISCALS.

- [193...]
- Taules d'equivalències de pesos i mesures de la C.W.S. a Dénia. Sign. 9-7
- 1931-38 Sol·licituds de devolució dels drets d'aranzel per exportació dirigits a l'administrador de la Duana d'Alacant, per la C.W.S. a Dénia. Sign. 9-8
- 1932 Ban de l'alcaldia de Dénia sobre l'obligació de lliurar declaració de les collites als efectes d'aplicar les taxes fiscals sobre pesos i mesures. Sign. 9-9
- 1932 Relació dels pagaments efectuats per Contribució Industrial i Territorial, satisfets per la C.W.S. a Dénia, durant els anys 1920 a 1922. Sign. 9-10

II.3.2. CORRESPONDÈNCIA.

- 1922-24 Correspondència interna de la C.W.S. sobre les tarifes fiscals de l'exportació. Sign. 9-11.
- 1929-40 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Delegación de Rentas Públicas de la Provincia de Alicante". Sign. 9-12
- 1931 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i el "Registro de la Propiedad de Alicante". Sign. 9-13
- 1933-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i el "Servicio de Estudios del Banco de España". Sign. 9-14

III. RELACIONS LABORALS.

III.1. RÈGIM INTERN DELS EMPLEATS DE LA COOPERATIVA WHOLESALE.

III.1.1. INFORMES SOBRE EL CALENDARI LABORAL.

- 1932-34 Informe de les vacances que gaudeixen els empleats de la C.W.S. en les seues diferents delegacions. Sign. 9-15
- 1941 Relació de festes abonables i recuperables indicades per la "Delegación Nacional de Trabajo" a Espanya. Sign. 9-16

III.1.2. CORRESPONDÈNCIA.

- 1934-35 Correspondència interna de la C.W.S. sobre personal. Sign.9-17

III.2. SALARIS DEL PERSONAL DE LA C.W.S.

III.2.1. TARIFES SALARIALS DE LA C.W.S.

- 1926-63 Tarifes salarials, taules de pesos i mesures i altres anotacions de la C.W.S. a Dénia. Sign. 9-18

III.2.2. REGISTRE DE PAGAMENTS DE SALARIS DE LA C.W.S.

- 1930-31 Registre dels treballadors i jornals pagats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 10-1
- 1932-34 Registre dels treballadors i jornals pagats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 10-2
- 1935 Registre dels treballadors i jornals pagats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 10-3
- 1934-35 Relació dels salaris setmanals pagats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 10-4
- 1934-36 Llibre Registre de comptabilitat dels salaris pagats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 10-5
- 1949-52 Llibre de pagaments de salaris de l'empresa C.W.S. a Dénia. Sign. 11
- 1962-65 Fulles setmanals de relació de salaris dels empleats de la C.W.S. a Dénia. Sign. 10-6

III.2.3. REVISIONS SALARIALS DELS EMPLEATS DE LA C.W.S.

III.2.3.1. CORRESPONDÈNCIA.

- 1916-26 Correspondència interna de la C.W.S. sobre la revisió anual de salaris. Sign. 10-7

III.3. ASSEGURANCES LABORALS OBLIGATÒRIES.

III.3.1. RELACIÓ D'EMPLEATS DE LA C.W.S. A DÉNIA.

- [1933] Relació de seccions, empleats i salaris de la C.W.S. a Dénia als efectes de l'assegurança per als empleats. Sign. 10-8
- [1936] Relació de treballadors de la C.W.S. a Dénia. Sign. 12-1

III.3.2. ASSEGURANÇA DE MATERNITAT.

- 1931-32 Normes per a l'aplicació del Reglament del Segur de Maternitat en les empreses espanyoles. Sign. 10-9
- 1931-33 Fulls informatius sobre el Segur de Maternitat. Sign. 10-10

III.3.3. ASSEGURANÇA D'ENFERMETAT

- 1911-20 Provisions i normes de la "National Health Insurance Comission" de Gran Bretanya sobre l'aplicació d'assegurances als empleats. Sign. 13-1
- 1947 Primes d'assegurances d'enfermetat dels empleats de la C.W.S. Sign. 13-2

III.3.4. EMPRESAS ASSEGUADORAS.

III.3.4.1. CORRESPONDÈNCIA.

- 1932-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'agència d'assegurances de James Innes, en Bilbao. Sign. 13-3
- 1932-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Compañía General de Seguros Hispania", en Barcelona. Sign. 13-4
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Compañía de Seguros La Preservatrice" de París. Sign. 13-5
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Compañía de Seguros de Juan Merle sucesores, S.A." Sign. 13-6
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'Agència "La Fonciere", amb delegació a València. Sign. 13-7
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Compañía de Seguros El Fénix Español". Sign. 13-8
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Compañía de Seguros La Vasco-Navarra". Sign. 13-9

III.3.5. PENSIONES

III.3.5.1. PROJECTE PER AL PAGAMENT DE PENSIONES ALS EMPLEATS.

- 1932 Proposta dirigida per la "Unión Comercial e Industrial" de Dénia a la "Caja de Previsión Social" sobre el cobrament de quotes del Retiro Obrero per als empleats de la indústria pansera. Sign. 13-10

III.3.5.2. CORRESPONDÈNCIA.

- 1931-34 Correspondència interna de la C.W.S. sobre el pagament de pensions als seus empleats. Sign. 13-11
- 1934-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Inspección Regional de Seguros Obligatorios". Sign. 13-12

III.4. CONVENIS DE TREBALL.

III.4.1. BASES LABORALS.

- [192] Bases laborals de la "Sdad. de Constructores de Envases" per a fruites i similars. Sign. 13-13
- 1920 Contracte laboral entre la Sociedad "El Despertar Femenino" de Dénia i "la Unión Comercial e Industrial". Sign. 13-14
- 1931 Bases laborals dels "Almacenistas, Confeccionadores y Exportadores de Pasa" per als obrers de Dénia, en la temporada 1931-32. Sign. 13-15

- 1931 Bases laborals de la "Unión Obrera Dianense" per a la secció de magatzems de pansa i ceba. Sign. 13-16
- 1931 Bases laborals presentades per la Sección de Carreteros, afiliats a la "Unión Obrera Dianense". Sign. 13-17
- 1931 Bases laborals del "Grupo de Empleados de Oficinas y Despachos" afiliats a la "Unión Obrera Dianense". Sign. 13-18
- 1931 Bases laborals aprovades per la "Unión Obrera Dianense" per als obrers de magatzems de pansa. Sign. 13-19
- 1934 Bases laborals presentades per la "Unión General de Trabajadores" i la "Unión Obrera Dianense" per a la secció de llauradors. Sign. 13-20
- 1934 "Acta modificando las bases establecidas para los trabajos en el puerto de Denia". Sign. 13-21

III.5. CONFLICTIVITAT OBRERA

III.5.1. BANS

- 1932 Ban de l'alcaldia de Dénia en relació amb la vaga obrera declarada el 19 de setembre. Sign. 13-22

III.5.2. PAMFLETS

- [1934] Pamflet de la CNT, "Unión Obrera Dianense" i AIT sobre demandes laborals. Sign. 13-23
- [1934] Pamflet signat per "un grupo de revolucionarios de Denia" denunciant els regidors de Dénia per la seua actitud passiva davant els successos de Casas Viejas. Sign. 13-25

III.5.3. CORRESPONDÈNCIA.

- 1936 Correspondència de la C.W.S. amb altres organismes, sobre conflictes obrers. Sign. 13-26

IV. EMMAGATZEMATGE I EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES.

IV.1. PROVEÏDORS DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER A LA COOPERATIVA WHOLESALE A DÉNIA.

IV.1.1. CORRESPONDÈNCIA.

- 1929-36 Correspondència entre la C.W.C. a Dénia i D. Luis Matutano y Hno., exportador de creïlles, de Barcelona. Sign. 13-27
- 1932-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i D. José Riera Aranda, exportador i comissionista, de València. Sign. 13-28
- 1932-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i D. Juan Arlandis, d'Oliva. Sign. 13-29
- 1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i J.H. Springman & Co. Sign. 13-30
- 1933-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i D. Antonio Palau, proveïdor de fruites, d'Albalat dels Sorells. Sign. 13-31

- 1933-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i D. Manuel Mena Palma, colliter exportador de fruits secs, de Màlaga. Sign. 13-32
- 1933-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa exportadora Conservas Trigo, S.A., de València. Sign. 13-33
- 1933-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la Companyia Bevan, S.A., proveïdors de fruits secs, de Màlaga. Sign. 13-34
- 1933-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa de conserves i fruites, Florentino Gómez Tornero, de Múrcia. Sign. 13-35
- 1933-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa Ferdinand Schwarzmann S.A., dedicada a l'empaquetament de fruits secs, de Màlaga. Sign. 13-36
- 1934-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa Prytz S.A., proveïdora d'ametlles, d'Alacant. Sign. 13-27
- 1935 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i les Industrias Agrícolas de J. La Cierva, Fàbrica de Conservas "La Arboleda", de Lorca. Sign. 14-1
- 1935-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa exportadora de fruits secs The Peninsular Fruit Packers, de Màlaga. Sign. 14-2
- 1936 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i "L'Unió de Rabassaires i demés cultivadors del Camp de Catalunya", amb seu a Barcelona. Sign. 14-3

IV.2. EMMAGATZEMATGE I ENVASAMENT DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.1. TRACTAMENT DE LA PANSA.

IV.2.1.1. REGISTRES DE LA PANSA EMPAQUETADA PER LA C.W.S. A DÉNIA.

- 1916-33 Llibre Registre de l'estadística anual de panses de la C.W.S. a Dénia. Sign. 14-4
- 1931-32 Registre esborrany de les caixes de panses empaquetades diàriament en les temporades de 1931 i 1932 per la C.W.S. a Dénia. Sign. 14-5
- 1933-35 Registre esborrany de les caixes de panses empaquetades diàriament en les temporades de 1933 a 1935 per la C.W.S. a Dénia. Sign. 14-6
- [1935] Registre esborrany de les caixes de panses empaquetades diàriament en la temporada de 1935 per la C.W.S. a Dénia. Sign. 14-7

IV.2.1.2. CLASSIFICACIÓ DE LA PANSA PER LA C.W.S. A DÉNIA.

- [193...] Relació de marques per a la classificació de la pansa de la C.W.S. a Dénia. Sign. 14-8

IV.2.1.3. ANÀLISIS QUÍMICS DE LA PANSA PER A LA SEUA EXPORTACIÓ.

- [193...] Notes sobre el mètode provisional per a analitzar el contingut de diòxid de sulfur en els fruits secs. Sign. 14-9
- 1934-35 Resultats dels anàlisis químics realitzats a les panses de la C.W.S. a Dénia per a la seua exportació. Sign. 14-10

IV.2.2. ENVASAMENT DE POLPA PER LA C.W.S. A DÉNIA.

1928 Declaració de la producció, maquinària i empleats de la C.W.S. a Dénia, en la seua secció dedicada a fàbrica de conserves. Sign. 14-11

IV.2.3. MAQUINÀRIA I MATERIALS D'EMBALATGE DE LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.3.1. MATERIALS EMMAGATZEMATS PER LA C.W.S. A DÉNIA.

1927-34 Relacions de les existències de material emmagatzemat per la C.W.S. a Dénia. Sign. 14-12

IV.2.3.2. PROVEÏDORS DE MAQUINÀRIA PER A LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.3.2.1. CORRESPONDÈNCIA.

1929-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Sociedad Española de Construcciones Metálicas Babcock & Wilcox". Sign. 14-13

1930-31 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa de maquinària Moon Brothers Limited, de Birkenhead. Sign. 14-14

1931-32 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i les empreses de maquinària Henry Simon Ltd., de Manchester i Bryan Corcoran Ltd., de Londres. Sign. 14-15

1931-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i les "Industrias Electrolíticas" Kromp S.A., de Barcelona. Sign. 14-16

1932 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la "Compañía de Ingenieros Mather & Platt", de Londres. Sign. 14-17

1932 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa de construcció i reparació de maquinària Talleres Prósper, del Grao de València. Sign. 15-1

1932-33 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i els agents comercials José i Cipriano Flores Guillamón, de Múrcia. Sign. 15-2

1932-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i el comissionista i representant de materials Federico Vilaplana, de València. Sign. 15-3

1933 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i Bautista Montón y Cía. Sign. 15-4

IV.2.3.2.2. FULLETS I PLÀNOLS.

1930-35 Fullets comercials i plànols de maquinària i instal.lacions industrials per a l'envasament de fruites, destinats a la C.W.S. a Dénia. Sign. 15-5

IV.2.3.3. PROVEÏDORS DE MATERIALS DIVERSOS PER A LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.2.3.3.1. CORRESPONDÈNCIA.

1931-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa de D. Gregorio Martínez Montesinos, de Múrcia. Sign. 15-6

1931-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'empresa proveedora d'estany, A. Fenton & Co., de Londres. Sign. 15-7

- 1932 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la fàbrica de teixits metàl·lics i fil d'aram, La Riviere y Cía., de Barcelona. Sign. 15-8
- 1932-34 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la serradora mecànica de D. Juan Bautista Domenech S.A., a Dénia. Sign. 15-9
- 1932-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la fàbrica d'envasaments de fusta de Mahiques Sentí, de Dénia. Sign. 15-10
- 1932-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la ferreteria de José Salort Moncho, de Dénia. Sign. 15-11.
- 1932-36 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la fàbrica d'adobs de Jaime Asensio, a València. Sign. 15-12
- 1934-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i la impremta de la Vda. de Pedro Botella, a Dénia. Sign. 15-13
- 1936 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i Percy G. Thomas, proveïdor d'estany. Sign. 15-14

IV.3. EXPORTACIÓ DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.3.1. NORMES PER A L'EXPORTACIÓ I LA IMPORTACIÓ DE PRODUCTES.

- 1929-30 Reials Ordres sobre l'exportació de productes agrícoles d'Espanya. Sign. 15-15
- 1932 Normes estatutàries i Ordres sobre els drets de duana per a la importació d'articles a Gran Bretanya. Sign. 15-16
- 1933 Norma per a la importació de productes d'origen animal a Espanya. Sign. 15-17

IV.3.2. MEMÒRIES SOBRE L'EXPORTACIÓ I ARTICLES.

- [1914-18] Memòria sobre les causes de la 1ª Guerra Mundial i la seua repercussió en la comercialització anglesa de productes agrícoles. Sign. 15-30

IV.3.3. ESTADÍSTIQUES D'EXPORTACIÓ DE PRODUCTES PER LA C.W.S. A DÉNIA.

- [19...] Resum de la quantitat de pansa exportada pel port de Dénia, des de l'any 1850 fins a l'any 1904. Sign. 15-18
- [1931] Resum de l'exportació de pansa valenciana des de l'any 1905 fins a l'any 1930. Sign. 15-19
- 1932-33 Relació dels productes exportats des d'Espanya per la C.W.S. durant els anys 1931 i 1932. Sign. 15-20
- 1933-37 Estadístiques generals dels productes agrícoles importats per Gran Bretanya. Sign. 15-21
- 1934-35 Llibre Registre de l'estat dels embarcaments de fruites i panses de la C.W.S. a Dénia. Sign. 12-2
- 1935 Llibre Registre de l'estat dels embarcaments de fruites i panses de la C.W.S. a Dénia. Sign. 12-3

IV.3.4. TRANSPORT DE PRODUCTES AGRÍCOLES PER LA C.W.S. A DÉNIA.

IV.3.4.1. TARIFES DE TRANSPORT.

1935 Tarifes de nòlits per a Finlàndia. Sign. 15-22

IV.3.4.2. SOL·LICITUDS D'EMBARCAMENT.

1931-36 Sol·licituds d'embarcament dirigides per la C.W.S. a la Duana de Dénia. Sign. 15-23

IV.3.4.3. CERTIFICATS D'EMBARCAMENT.

1931-37 Certificats i factures d'embarcament dels productes exportats per la C.W.S. a Dénia. Sign. 15-24

1935 Factures d'embarcament de diferents proveïdors de productes agrícoles consignats a la C.W.S. a Dénia. Sign. 15-25

IV.3.4.4. CERTIFICATS D'ORIGEN DELS PRODUCTES EMBARCATS.

1932-35 Certificats d'origen dels productes agrícoles embarcats per a la seua exportació per la C.W.S. a Dénia. Sign. 15-26

IV.3.4.5. CORRESPONDÈNCIA.

1932-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'agència de vapors MacAndrews & Co. Ltd., del Grao de València. Sign. 15-2

1932-35 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i l'"Administración de Aduanas de la Provincia de Alicante". Sign. 15-28

1935 Correspondència entre la C.W.S. a Dénia i Air France, en París, sobre el transport de raïm d'Alacant fins a Londres. Sign. 15-29